

Οι μάχες στη Στερεά Ελλάδα : Αλαμάνα, Γραβιά, Βασιλικά

☞ Διάβασε το δημοτικό τραγούδι:

Τ' Αντρούτσου η μάνα χαίρεται, του Διάκου καμαρώνει,

γιατί έχουν γιούς αρματωλούς και γιους καπεταναίους,
ένας στο χάνι της Γραβιάς κι άλλος στην Αλαμάνα,
τους Τούρκους εσκορπίσανε, σπαχήδες,¹ γενιτσάρους.²

¹σπαχήδες: ειδικό σώμα Τούρκων πολεμιστών
²γενίτσαροι: σώμα επιλέκτων στρατιωτών που το αποτελούσαν
χριστιανόπουλα τα οποία, μετά από αιχμαλωσία ή
παιδομάζωμα, εξισλαμίζονταν

- ☞ Σε ποια πρόσωπα αναφέρεται το δημοτικό τραγούδι και σε ποιες μάχες ;
- ☞ Πότε έγιναν και τι γνωρίζεις γι' αυτές;
- ☞ Είναι ιστορικά ακριβής ο τελευταίος στίχος του τραγουδιού; Αν όχι γιατί;

☞ Μελέτησε το παρακάτω κείμενο πριν απαντήσεις στις ερωτήσεις

Για να καταπνίξει την επαναστατική δραστηριότητα, ο Χουρσίτ Πασάς έστειλε από τα Ιωάννινα ισχυρό στρατό. Τον πολυάριθμο οθωμανικό στρατό περίμεναν στις γέφυρες του Γοργοποτάμου και της Αλαμάνας οι οπλαρχηγοί Πανουργιάς, Δυοβουνιώτης και Αθανάσιος Διάκος. Τον Απρίλιο του 1821 οι Τούρκοι εκδίωξαν τους υπερασπιστές των δύο πρώτων θέσεων. Έπειτα ενωμένοι στράφηκαν εναντίον των υπερασπιστών της Αλαμάνας.

Παρόλο που ο Διάκος ειδοποιήθηκε να εγκαταλείψει τη θέση του, αυτός συνέχισε να πολεμά. Τραυματίστηκε όμως και πιάστηκε αιχμάλωτος. Εκτιμώντας την ανδρεία του ο Ομέρ Βρυώνης, του πρότεινε να του χαρίσει τη ζωή με αντάλλαγμα να προσχωρήσει στον στρατό του. Ο Διάκος αρνήθηκε και θανατώθηκε με φρικτό τρόπο.

Η θυσία του νεαρού οπλαρχηγού έδειξε ότι η Επανάσταση του 1821 δεν ήταν μια απλή εξέγερση, αλλά αποφασιστικός αγώνας για την αποτίναξη του οθωμανικού ζυγού. Επιπλέον ενέπνευσε τους Έλληνες αγωνιστές, που πήραν εκδίκηση για τον θάνατο του αντιμετωπίζοντας με επιτυχία τους Οθωμανούς στο χάνι της Γραβιάς στις 8 Μαΐου του 1821.

Ο παλιός αρματολός της περιοχής Οδυσσέας Ανδρούτσος κλείστηκε στο χάνι με περίπου 100 άνδρες. Κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης οι πολεμιστές στο χάνι, κατάφεραν να αποκρούσουν τις τουρκικές επιθέσεις.

Η μάχη σταμάτησε το βράδυ, με μεγάλες απώλειες για το οθωμανικό στράτευμα. Λίγο πριν ξημερώσει κι ενώ ο Ομέρ Βρυώνης περίμενε να έρθουν κανόνια από τη Λαμία, ο Ανδρούτσος και οι άνδρες του επιχειρήσαν έξοδο και κατάφεραν να περάσουν ανάμεσα από τους Τούρκους, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί.

Τον Αύγουστο του 1821, οι Έλληνες επαναστάτες νικούν τον οθωμανικό στρατό στα Βασιλικά. Οι προσπάθειες του Χουρσίτ Πασά να στείλει στρατό στην Τριπολιτσά αποτυγχάνουν.

Κύκλωσε στον παρακάτω χάρτη τις 3 μάχες στις οποίες αναφερθήκαμε:

